
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ
HELLENIC STANDARD

Αγορές βιοκαλλιεργητών - Απαιτήσεις λειτουργίας

Organic farmers markets - Operation requirements

Κλάση τιμολόγησης:

Πρόλογος

Το παρόν Ελληνικό Πρότυπο εκπονήθηκε από την Ειδική Ομάδα έργου «Αγορές Βιοκαλλιεργητών», με τη συμμετοχή εκπροσώπων των βιοκαλλιεργητών και ειδικών εμπειρογνομόνων.

© ΕΛΟΤ 2009

Όλα τα δικαιώματα έχουν κατοχυρωθεί. Εκτός αν καθορίζεται διαφορετικά, κανένα μέρος αυτού του Προτύπου δεν επιτρέπεται να αναπαραχθεί ή χρησιμοποιηθεί σε οποιαδήποτε μορφή ή με οποιοδήποτε τρόπο, ηλεκτρονικό ή μηχανικό, περιλαμβανομένων φωτοαντιγράφησης και μικροφίλμ, δίχως γραπτή άδεια από τον εκδότη.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ Α.Ε.
Αχαρνών 313, 111 45 Αθήνα

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	1
1 Αντικείμενο	3
2 Τυποποιητικές παραπομπές.....	3
3 Ορισμοί.....	3
3.1 Βιοκαλλιεργητής	3
3.2 Προϊόν βιολογικής γεωργίας	3
3.3 Προϊόν ιδίας παραγωγής.....	3
3.4 Αγορά βιοκαλλιεργητών	3
3.5 Φορέας λειτουργίας.....	3
4 Απαιτήσεις για τη λειτουργία της αγοράς	4
4.1 Απαιτήσεις για τους συμμετέχοντες	4
4.2 Απαιτήσεις για τη διάθεση προϊόντων	5
4.3 Απαιτήσεις για τα προϊόντα προς διάθεση.....	6
4.4 Απαιτήσεις για τον φορέα λειτουργίας.....	7
Παράρτημα Α Έντυπο Παραπόνων.....	9
Παράρτημα Β Απαιτήσεις για τη διάθεση προϊόντων.....	12
Παράρτημα Γ Υπόδειγμα βάσης δεδομένων φορέα λειτουργίας ως προς τους συμμετέχοντες βιοκαλλιεργητές.....	14
Παράρτημα Δ Υπόδειγμα βάσης δεδομένων φορέα λειτουργίας ως προς την αγορά	16
Παράρτημα Ε Αγροτουρισμός – Αγορές Βιοκαλλιεργητών.....	17
Παράρτημα ΣΤ Αρχές συνεχούς βελτίωσης.....	18

Εισαγωγή

Οι Αγορές Βιοκαλλιεργητών έχουν αναδειχθεί σε ένα βασικό και διακριτό κομμάτι στον τομέα της βιολογικής γεωργίας, της υγιεινής διατροφής και της αγοράς βιολογικών προϊόντων. Στην Ελλάδα, παρόλο που δεν υπήρχε παράδοση αγορών αγροτών και παραγωγών (farmers' markets), οι Αγορές των Βιοκαλλιεργητών

ξεκίνησαν το 1995 και έκτοτε ανταποκρίνονται στο συνεχώς αυξανόμενο ενδιαφέρον των καταναλωτών για πιστοποιημένα βιολογικά ελληνικά προϊόντα.

Η ανάπτυξη των Αγορών Βιοκαλλιεργητών σηματοδοτεί την ανάγκη των βιοκαλλιεργητών να διαθέτουν τα προϊόντα τους απευθείας στους καταναλωτές και ακόμα σηματοδοτεί την ανάγκη των καταναλωτών να αγοράζουν ελληνικά βιολογικά προϊόντα απευθείας από τους παραγωγούς. Η ανάπτυξη αυτή μπορεί να συμβάλλει καθοριστικά στην βιωσιμότητα των μικρών αγροτικών εκμεταλλεύσεων στην Ελλάδα. Οι Αγορές Βιοκαλλιεργητών αποτελούν βασικό κρίκο στη σύνδεση της πόλης με την ύπαιθρο, διαλόγου μεταξύ αστικού και αγροτικού πληθυσμού καθώς και διάδοσης της βιολογικής γεωργίας και της οικολογικής συνείδησης.

Οι καθημερινές πρακτικές ανάγκες οδήγησαν τους βιοκαλλιεργητές στη σύνταξη Κανονισμού Λειτουργίας που θέτει τις βασικές απαιτήσεις για τη λειτουργία μιας Αγοράς Βιοκαλλιεργητών ως προς τις υποχρεώσεις και δικαιώματα των συμμετεχόντων βιοκαλλιεργητών, τα προϊόντα προς διάθεση και άλλες σχετικές αρχές διαχείρισης των αγορών. Το 2006 συμφωνήθηκε από τα εμπλεκόμενα σωματεία των βιοκαλλιεργητών όλης της χώρας η δημιουργία ενιαίου πλαισίου που θα θεσπίζει τις βασικές απαιτήσεις για τη λειτουργία των αγορών. Η προσπάθεια αυτή συμφωνήθηκε να γίνει μέσα από τον ΕΛΟΤ σύμφωνα με τις διαδικασίες της θέσπισης Προτύπων που προβλέπει το Ευρωπαϊκό και Εθνικό θεσμικό πλαίσιο.

Το παρόν πρότυπο μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους συμμετέχοντες στις αγορές, τους υπεύθυνους λειτουργίας των αγορών, τις αρχές ελέγχου ή τρίτους ενδιαφερόμενους.

Οι απαιτήσεις που καθορίζονται στο παρόν πρότυπο είναι συμπληρωματικές των νομοθετικών απαιτήσεων και διευκολύνουν την εφαρμογή της νομοθεσίας.

Σκοπός του προτύπου αυτού είναι:

- να ενισχύσει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών σχετικά με την προέλευση και τις συνθήκες παραγωγής και διάθεσης των βιολογικών προϊόντων
- να καθιερώσει αντικειμενικούς όρους για τη λειτουργία των αγορών βιοκαλλιεργητών
- να αναδείξει με σαφήνεια την ταυτότητα των αγορών
- να προωθήσει την αγορά ως σημείο συνάντησης, ανθρώπινης επικοινωνίας και διαλόγου και
- να βοηθήσει στη δημιουργία αγορών βιοκαλλιεργητών σε όλη την χώρα.

Από την εφαρμογή του παρόντος προτύπου αναμένονται τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- η αναβάθμιση της λειτουργίας των αγορών βιοκαλλιεργητών
- η βελτίωση της σχέσης αξίας/ τιμής για τους καταναλωτές
- η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών βιολογικών προϊόντων μέσω του θεσμού των Αγορών Βιοκαλλιεργητών
- η ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας στην Ελλάδα και η δημιουργία νέων αγορών βιοκαλλιεργητών και
- η υποστήριξη της βιωσιμότητας της βιολογικής γεωργίας.

Αγορές βιοκαλλιεργητών - Απαιτήσεις λειτουργίας

1 Αντικείμενο

Το παρόν πρότυπο καθορίζει τις απαιτήσεις λειτουργίας των αγορών βιοκαλλιεργητών και ειδικότερα τις υποχρεώσεις για τους συμμετέχοντες βιοκαλλιεργητές και για τον φορέα λειτουργίας.

Έχει εφαρμογή σε όλες τις αγορές βιοκαλλιεργητών σε ανοικτό ή κλειστό χώρο. Στις Αγορές Βιοκαλλιεργητών συμμετέχουν αποκλειστικά και μόνο βιοκαλλιεργητές οι οποίοι διαθέτουν στους καταναλωτές τα ίδιας παραγωγής προϊόντα βιολογικής γεωργίας. Τα διατιθέμενα προϊόντα βιολογικής γεωργίας παράγονται και πιστοποιούνται σύμφωνα με τις ισχύουσες ευρωπαϊκές και εθνικές διατάξεις για τη βιολογική γεωργία.

Στο παρόν πρότυπο, οι «αγορές βιοκαλλιεργητών» αναφέρονται ως «αγορά».

Το παρόν πρότυπο εφαρμόζεται από τους συμμετέχοντες στην αγορά και από τον φορέα που έχει την ευθύνη οργάνωσης και λειτουργίας της αγοράς.

2 Τυποποιητικές παραπομπές

Στο παρόν πρότυπο ενσωματώνονται διατάξεις και από άλλες δημοσιεύσεις με χρονολογημένες ή μη χρονολογημένες παραπομπές. Αυτές οι τυποποιητικές παραπομπές γίνονται στις κατάλληλες θέσεις του κειμένου και οι δημοσιεύσεις αναφέρονται παρακάτω. Για χρονολογημένες παραπομπές, μελλοντικές τροποποιήσεις ή αναθεωρήσεις οποιασδήποτε από αυτές τις δημοσιεύσεις, εφαρμόζονται στο παρόν πρότυπο μόνο όταν ενσωματώνονται σε αυτό, με τροποποίηση ή αναθεώρηση. Για μη χρονολογημένες παραπομπές, εφαρμόζεται η τελευταία έκδοση της σχετικής δημοσίευσης.

ΕΛΟΤ EN ISO 9000:2005   Συστήματα διαχείρισης της ποιότητας- Θεμελιώδεις αρχές και λεξιλόγιο

ΕΛΟΤ EN ISO 9001:2008   Συστήματα διαχείρισης της ποιότητας – Απαιτήσεις.

ΕΛΟΤ EN ISO 22000:2005   Συστήματα της διαχείρισης της ασφάλειας τροφίμων – Απαιτήσεις για τους οργανισμούς της αλυσίδας τροφίμων

3 Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος προτύπου, ισχύουν οι όροι και οι ορισμοί που δίνονται στο ΕΛΟΤ EN ISO 9000:2005 και στο ΕΛΟΤ EN ISO 22000:2005 καθώς και οι ακόλουθοι:

3.1 βιοκαλλιεργητής

φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παράγει βιολογικά προϊόντα σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία για την βιολογική γεωργία

3.2 προϊόν βιολογικής γεωργίας

προϊόν πιστοποιημένο σύμφωνα με τις ισχύουσες ευρωπαϊκές και εθνικές διατάξεις για τη βιολογική γεωργία

ΣΗΜΕΙΩΣΗ –Ισχύει η εκάστοτε ευρωπαϊκή νομοθεσία για την βιολογική γεωργία και οι τροποποιήσεις αυτής. Την περίοδο έκδοσης του παρόντος ισχύουν οι ΕΚ 834/2007 και ΕΚ889/2008. Ομοίως ισχύει η εκάστοτε εθνική νομοθεσία για την βιολογική γεωργία και οι τροποποιήσεις αυτής.

3.3 προϊόν ίδιας παραγωγής

προϊόν που παράγεται πρωτογενώς εντός των ορίων της γεωργικής εκμετάλλευσης που νομίμως εκμεταλλεύεται ο βιοκαλλιεργητής

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Σχετικά με τα προϊόντα δευτερογενούς παραγωγής, οι πρώτες ύλες ή η πρώτη ύλη που αποτελεί το κύριο συστατικό του τελικού προϊόντος πρέπει να είναι ίδιας παραγωγής.

3.4 αγορά βιοκαλλιεργητών

αγορά, υπαίθρια ή στεγασμένη, όπου συμμετέχουν αποκλειστικά και μόνο βιοκαλλιεργητές (3.1) που διαθέτουν αποκλειστικά και μόνο ίδιας παραγωγής προϊόντα βιολογικής γεωργίας (3.3, 3.4)

3.5 φορέας λειτουργίας

φορέας που έχει την ευθύνη οργάνωσης, λειτουργίας και ανάπτυξης της Αγοράς Βιοκαλλιεργητών

4 Απαιτήσεις για τη λειτουργία της αγοράς

4.1 Απαιτήσεις για τους συμμετέχοντες

4.1.1 Δικαίωμα συμμετοχής

Δικαίωμα συμμετοχής στην αγορά έχουν όσοι διαθέτουν πιστοποιημένα βιολογικά προϊόντα ίδιας παραγωγής, τηρώντας τις απαιτήσεις του παρόντος προτύπου.

4.1.2 Δικαιολογητικά προσέλευσης στην αγορά

Για τους σκοπούς του παρόντος τα δικαιολογητικά προσέλευσης που απαιτούνται είναι τα ακόλουθα:

- α. Άδεια συμμετοχής στην αγορά από τον φορέα λειτουργίας
- β. Πιστοποίηση εν ισχύ για τα διατιθέμενα προϊόντα, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία
- γ. Παραστατικά διακίνησης σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

4.1.3 Απαιτήσεις για εκπροσώπηση

Οι συμμετέχοντες φέρουν την αποκλειστική ευθύνη του εκθετηρίου τους.

Ο βιοκαλλιεργητής μπορεί να αντικαθίσταται για όχι περισσότερο από το 1/3 των προσελεύσεων του. Οποιοδήποτε πρόσωπο πέραν του ίδιου του βιοκαλλιεργητή οφείλει να είναι νομίμως εξουσιοδοτημένο από τον ίδιο.

4.1.4 Απαιτήσεις για ταυτοποίηση και ιχνηλασιμότητα

Η ιχνηλασιμότητα των προσφερόμενων προϊόντων εξασφαλίζεται με τη διαθεσιμότητα των εγγράφων πιστοποίησης και των παραστατικών διακίνησης (όπως αναφέρεται και στην παράγραφο 4.1.2), τα οποία είναι αναρτημένα στον πάγκο.

4.1.5 Απαιτήσεις έναντι καταναλωτών

Οι συμμετέχοντες οφείλουν να:

- α. σέβονται τους καταναλωτές και να φέρονται με τρόπο ευπρεπή και ευγενικό
- β. να δίνουν προτεραιότητα στην εξυπηρέτηση ευπαθών ομάδων όπως άτομα με ειδικές ανάγκες, έγκυες και υπερήλικες
- γ. να συμβάλουν στην επίλυση των ερωτημάτων και των αποριών των καταναλωτών
- δ. να διαθέτουν τα προϊόντα τους στην καλύτερη σχέση ποιότητας και τιμής για τους καταναλωτές
- ε. να διαθέτουν έντυπο καταγραφής υποδείξεων (συμπεριλαμβανομένων παραπόνων) στους καταναλωτές.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Στο Παράρτημα Α υπάρχει υπόδειγμα εντύπου καταγραφής παραπόνων και υποδείξεων.

4.1.6 Σχέσεις μεταξύ συμμετεχόντων

Οι συμμετέχοντες υποχρεούνται να

- α. σέβονται τους συναδέλφους τους αποφεύγοντας διενέξεις και την πρόκληση όχλησης εντός της αγοράς.
- β. να αποφεύγουν τον αθέμιτο ανταγωνισμό μεταξύ τους, καθώς και αθέμιτες πρακτικές εις βάρος των καταναλωτών και
- γ. να συμβάλλουν στην προβολή, ανάπτυξη και αναβάθμιση της ποιότητας των αγορών.

4.1.7 Προσέλευση - αποχώρηση συμμετεχόντων

Οι συμμετέχοντες υποχρεούνται να προσέρχονται και να αποχωρούν από τις θέσεις τους στην αγορά σύμφωνα με το πλάνο του φορέα λειτουργίας. Όλα τα οχήματα πρέπει να έχουν σβηστές μηχανές κατά την παραμονή τους στην αγορά.

4.1.8 Απαιτήσεις για τήρηση ωραρίου λειτουργίας:

Οι συμμετέχοντες υποχρεούνται να τηρούν το ωράριο λειτουργίας της αγοράς, σύμφωνα με το πλάνο του φορέα λειτουργίας, δηλαδή να μην προβαίνουν στην πώληση προϊόντων πριν την έναρξη της λειτουργίας και να αποχωρούν μετά το τέλος αυτής, πλην εξαιρετικών περιπτώσεων (πχ. ακραία καιρικά φαινόμενα).

4.1.9 Απαιτήσεις ορθής υγιεινής πρακτικής

Οι συμμετέχοντες τηρούν την ισχύουσα νομοθεσία σχετικά με την προσωπική υγιεινή και την ατομική υγεία. Συστήνεται η χρήση γαντιών (όπου απαιτείται για την ασφάλεια των τροφίμων), η αποφυγή κατανάλωσης οινόπνευματων ποτών και του καπνίσματος.

4.1.10 Απαιτήσεις πληροφόρησης

Οι συμμετέχοντες οφείλουν να έχουν:

- α. την απαραίτητη γνώση και εμπειρία σχετικά με τα προϊόντα, την πιστοποίηση αυτών και τις συνθήκες παραγωγής και διάθεσής τους
- β. την ικανότητα ενημέρωσης των καταναλωτών για τα προϊόντα, τον τρόπο καλλιέργειας ή παρασκευής τους, και τις ιδιότητές τους
- γ. τη γνώση και εμπειρία στον χειρισμό κινδύνων σχετικών με την ασφάλεια των προϊόντων για την υγεία των καταναλωτών.

4.2 Απαιτήσεις για τη διάθεση προϊόντων

Η μεταφορά, η αποθήκευση και η διάθεση των προϊόντων προς πώληση στην αγορά, πρέπει να γίνεται βάσει της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας για τη βιολογική γεωργία και των απαιτήσεων της υγιεινής και της ασφάλειας των τροφίμων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ – Λεπτομέρειες σχετικά με την διάθεση των προϊόντων στο Παράρτημα Β.

4.2.1 Έκθεση για διάθεση

Τα πωλούμενα είδη πρέπει να εκτίθενται είτε σε πάγκους είτε σε ειδικά οχήματα.

Σε κάθε περίπτωση ο χώρος έκθεσης πρέπει να είναι:

- α. κατάλληλος και επαρκής σε διαστάσεις ώστε να εξυπηρετούνται οι καταναλωτές και να προστατεύονται τα προϊόντα από υποβάθμιση της ποιότητάς τους
- β. καθαρός, σε καλή κατάσταση και ευταξία.

Διαστάσεις: Το μήκος των εκθετηρίων μπορεί να είναι 2,5 ή 5,0 μέτρα ανάλογα με την ποικιλία προϊόντων που διαθέτει ο συμμετέχων. Το πλάτος των εκθετηρίων δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα δύο μέτρα.

Εμφάνιση: Για την αισθητική της αγοράς τα εκθετήρια πρέπει να είναι ευθυγραμμισμένα και τα σκιάδια και τα καλύμματα των εκθετηρίων πρέπει να είναι ομοιόμορφα. Ως εκ τούτου δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε διαφήμιση στα σκιάδια και στα καλύμματα του εκθετηρίου.

Υγιεινή: Οι πάγκοι των εκθετηρίων καλύπτονται από καθαρό κάλυμμα όπου τοποθετούνται τα προϊόντα και προστατεύονται από σκιάδια για να μην αλλοιωθούν οι διατροφικές ιδιότητες των προϊόντων.

Τιμοκατάλογος : Αναρτάται τιμοκατάλογος των προϊόντων προς διάθεση ανά κιλό ή τεμάχιο.

4.2.2 Προσφορά προϊόντων στον καταναλωτή

Οι συμμετέχοντες πρέπει να λαμβάνουν τα κατάλληλα προληπτικά μέτρα έκθεσης των προϊόντων και της τοποθέτησής τους σε κατάλληλους ανά περίπτωση περιέκτες ώστε να αποφεύγεται η υποβάθμιση της ποιότητάς τους και όποια επιμόλυνσή τους.

Η προσφορά τροφίμων στον καταναλωτή πρέπει να γίνεται με τα κατάλληλα μέσα βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας. Περιέκτες, σακούλες και εν γένει υλικά συσκευασίας πρέπει να είναι φιλικά προς το περιβάλλον.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ – Λεπτομέρειες σχετικά με την προσφορά προϊόντων στον καταναλωτή δίδονται στο Παράρτημα Β.

4.2.3 Απαιτήσεις για καθαριότητα

Ο χώρος που καταλαμβάνει το εκθετήριο και ο περιβάλλον χώρος πρέπει να διατηρείται καθαρός τόσο κατά τη διάρκεια όσο και μετά το τέλος λειτουργίας της αγοράς από τους ίδιους τους παραγωγούς. Οι συμμετέχοντες στην αγορά υποχρεούνται να φέρουν μαζί τους τα απαραίτητα σύνεργα καθαρισμού.

Ο μεταφορικός και λοιπός εξοπλισμός (συμπεριλαμβανομένων δοχείων/ περιεκτών, κιβωτίων, οχημάτων, εκθετηρίων) πρέπει να διατηρείται καθαρός.

4.2.4 Χειρισμός ακατάλληλων προϊόντων

Τα ακατάλληλα προϊόντα (π.χ. απορρίμματα, προϊόντα αλλοιωμένα, ληγμένα ή υποβαθμισμένα) πρέπει να αποθηκεύονται σε διακριτό χώρο, με σαφή επισήμανση (π.χ. ειδικό δοχείο για τα απορρίμματα).

Η διαχείριση των ακατάλληλων προϊόντων λειτουργεί ως ακολούθως:

- α. τα οργανικά απορρίμματα επιστρέφονται στην εκμετάλλευση του παραγωγού ή δίδονται σε τρίτο για να χρησιμοποιηθούν ως ζωοτροφή ή λίπασμα (κομπόστ). Σε καμία περίπτωση δεν εναποτίθενται στους κοινούς κάδους απορριμμάτων
- β. τα ανακυκλώσιμα υλικά (πχ χαρτοκιβώτια) εναποτίθενται στους κάδους ανακύκλωσης της αγοράς, ή σε κάδους ανακύκλωσης του δήμου εφόσον υπάρχουν. Σε καμία περίπτωση δεν εναποτίθενται τα ανακυκλώσιμα υλικά σε κοινούς κάδους και
- γ. τα μη ανακυκλώσιμα απορρίμματα είναι τα μόνα που μπορούν να εναποτεθούν στους κοινούς κάδους απορριμμάτων.

4.2.5 Διαχείριση ηχητικής ρύπανσης

Για την αποφυγή της ηχορύπανσης οι συμμετέχοντες δεν διαλαλούν τα προϊόντα τους, ενώ στη διάρκεια της εκφόρτωσης και φόρτωσης των προϊόντων τους στην αγορά σβήνουν τις μηχανές των οχημάτων τους.

4.2.6 Διεργασίες μετά την λειτουργία της αγοράς

Στο τέλος της λειτουργίας της αγοράς

- α. ακολουθούνται οι απαραίτητες εργασίες καθαρισμού (βλέπε 4.2.3). Οι συμμετέχοντες υποχρεούνται να παραδίδουν τον χώρο που καταλαμβάνει το εκθετήριό τους χωρίς απορρίμματα οποιουδήποτε είδους και
- β. ο εξοπλισμός των εκθετηρίων και τα προϊόντα φορτώνονται και μεταφέρονται σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

4.3 Απαιτήσεις για τα προϊόντα προς διάθεση

Στην αγορά διατίθενται αποκλειστικά και μόνο προϊόντα ίδιας παραγωγής που έχουν παραχθεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για την βιολογική γεωργία.

Αναλυτικότερα, τα προϊόντα διακρίνονται με βάση την προέλευσή τους και το στάδιο παραγωγής τους σε:

4.3.1 Κατηγορίες Προέλευσης:

- α. Φυτική παραγωγή (π.χ. φρούτα, λαχανικά, μανιτάρια, αυτοφυή φυτά, όσπρια κá)
- β. Ζωική παραγωγή (αυγά, κρέας, πουλερικά κá)
- γ. Μελισσοκομία (π.χ. μέλι, γύρη, βασιλικός πολτός κá)
- δ. Υδατοκαλλιέργειες (π.χ. ψάρια, θαλασσινά) και
- ε. Ανθοκομία (π.χ. άνθη).

4.3.2 Κατηγορίες Παραγωγής

4.3.2.1 Πρωτογενής: Τα προϊόντα που διατίθενται στον καταναλωτή στην πρωτογενή μορφή τους, ως και την πρώτη χωρική μεταποίηση, όπως ξεδιάλεγμα, καθαρισμό και αποξήρανση.

4.3.2.2 Δευτερογενής: Τα προϊόντα που έχουν υποστεί επεξεργασία, πέραν της πρώτης χωρικής μεταποίησης.

Τα μεταποιημένα προϊόντα προς πώληση πρέπει:

- α. να είναι πιστοποιημένα σύμφωνα με την νομοθεσία για τη βιολογική γεωργία και να φέρουν την απαραίτητη σήμανση
- β. οι πρώτες ύλες ή το κύριο συστατικό να είναι ίδιας παραγωγής
  - i. για τα προϊόντα που αποτελούνται από ένα συστατικό και μόνο (π.χ ελαιόλαδο) η πρώτη ύλη πρέπει να είναι 100% ίδιας παραγωγής.
  - ii. στα προϊόντα που αποτελούνται από περισσότερα του ενός συστατικού, το κύριο συστατικό πρέπει να είναι 100% ίδιας παραγωγής. Ως «κύριο Συστατικό» εννοείται αυτό που είναι απαραίτητο για τον εκάστοτε χαρακτηρισμό του προϊόντος. Ενδεικτικά, στον «πολύτομο» η τομάτα, στη «μαρμελάδα φράουλα» η φράουλα, κοκ.
- γ. για την απόδειξη των σημείων 1 και 2, οι παραγωγοί πρέπει να εξασφαλίζουν ιχνηλασιμότητα από τις πρώτες ύλες ως το τελικό προϊόν, διαθέτοντας την απαραίτητη τεκμηρίωση.
- δ. η μονάδα μεταποίησης μπορεί να είναι ιδιόκτητη ή μη και
- ε. να παράγονται ακολουθώντας τους εκάστοτε κώδικες ορθής πρακτικής για την υγιεινή και ασφάλεια των τροφίμων.

Στην αγορά δύναται να διατίθεται και κάθε άλλο προϊόν που εντάσσεται στην ισχύουσα κοινοτική και εθνική νομοθεσία για τη βιολογική γεωργία.

4.4 Απαιτήσεις για τον φορέα λειτουργίας

4.4.1 Γενικές απαιτήσεις

Ο φορέας λειτουργίας πρέπει να διευκολύνει την εφαρμογή των απαιτήσεων του παρόντος προτύπου από τους συμμετέχοντες όπου χρειάζεται καθώς και να έχει τον έλεγχο της συμμόρφωσης των συμμετεχόντων βιοκαλλιεργητών με το παρόν πρότυπο. Κατ' ελάχιστον:

- α. εξασφαλίζει την καταλληλότητα του χώρου και της υποδομής για την λειτουργία της αγοράς
- β. ενημερώνει, καθοδηγεί και διευκολύνει συμμετέχοντες και καταναλωτές για την συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του παρόντος προτύπου και της ισχύουσας νομοθεσίας
- γ. διαχειρίζεται προβλήματα και υποδείξεις, παραλαμβάνει, αξιολογεί και αξιοποιεί τις καταγεγραμμένες υποδείξεις από καταναλωτές, συμμετέχοντες ή τρίτους
- δ. εποπτεύει την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και το παρόν πρότυπο
- ε. μεριμνά ότι όλα τα προϊόντα προς πώληση φέρουν την απαραίτητη πιστοποίηση και ότι τηρούνται οι υγειονομικοί και αγορανομικοί κανόνες
- στ. μεριμνά ώστε ο εξοπλισμός ζύγισης να φέρει την απαιτούμενη ένδειξη διακρίβωσης - για την εξασφάλιση της εγκυρότητας των μετρήσεων
- ζ. εποπτεύει τη συμμόρφωση των συμμετεχόντων αγροτών βιοκαλλιεργητών με το παρόν πρότυπο
- η. παρακολουθεί την ικανοποίηση των συντελεστών της αγοράς, των καταναλωτών και των κοινωνικών εταίρων (κατ' ελάχιστο, μέσω της ανάλυσης υποδείξεων και αποτελεσμάτων, των διορθωτικών και βελτιωτικών ενεργειών και της παροχής σχετικών πληροφοριών στους συμμετέχοντες)
- θ. υποχρεούται στην τήρηση ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων όσον αφορά στους συμμετέχοντες και στην αγορά, διαθέσιμη στις αρμόδιες αρχές, κατ' ελάχιστον ως ακολούθως:
  - I. Συμμετέχοντες Βιοκαλλιεργητές (βλ. Παράρτημα Γ):
    - i. Στοιχεία ταυτότητας
    - ii. Δικαιολογητικά
    - iii. ΑΦΜ
    - iv. Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕΠ)- σύμβαση, πιστοποιητικά, συμμόρφωση ή μη βιοκαλλιεργητή

- v. Προϊόντα προς διάθεση σύμφωνα με εν ισχύ πιστοποιητικό, ποσότητες
  - vi. Εξουσιοδότηση προς ΟΕΠ για γνωστοποίηση στοιχείων συμμόρφωσης του παραγωγού με την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία στον φορέα λειτουργίας της αγοράς και
  - vii. Υπεύθυνη δήλωση τήρησης του παρόντος προτύπου
- II. Αγορά (βλ. Παράρτημα Δ):
- i. Ημέρα, ώρα και τόπος διεξαγωγής της αγοράς
  - ii. Συμμετέχοντες βιοκαλλιεργητές
  - iii. Προϊόντα προς διάθεση
  - iv. Συχνότητα κάθε προϊόντος
  - v. Τιμές προϊόντων- Παρατηρητήριο τιμών
- i. Υποχρεούται να μεριμνά ειδικά για καταναλωτές με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ), ώστε να υλοποιούνται κατάλληλες διευθετήσεις για την εξασφάλιση της ενημέρωσης, προσβασιμότητας, ελευθερίας επιλογής τους και διευκόλυνσης των ιδίων
- ια. υποχρεούται να απαντά εγγράφως σε κάθε γραπτό αίτημα ή καταγγελία σε διάστημα ενός μήνα.

4.4.2 Απαιτήσεις για το πλάνο λειτουργίας

Ο φορέας σε κατάλληλο χρόνο πριν την ίδρυση της αγοράς οργανώνει και επικοινωνεί στους συμμετέχοντες πλάνο λειτουργίας, που κατ' ελάχιστο περιλαμβάνει :

- α. Ωράριο.** Οι αγορές λειτουργούν με συγκεκριμένο ωράριο. Το ωράριο καθορίζεται από τον φορέα λαμβάνοντας υπόψη την εποχή, τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας και των συμμετεχόντων.
- β. Χωροθέτηση** (θέσεις συμμετεχόντων). Ο φορέας σχεδιάζει κατάλληλα την χωροθέτηση σε συνάρτηση με τα διατιθέμενα προϊόντα και τους συμμετέχοντες βιοκαλλιεργητές.

4.4.3 Απαιτήσεις επικοινωνίας και προώθησης της αγοράς:

Ο φορέας λειτουργίας μεριμνά ώστε να υπάρχει επικοινωνία της αγοράς και προώθηση του θεσμού των Αγορών Βιοκαλλιεργητών στο κοινωνικό σύνολο με κάθε σύγχρονο μέσο (όπως έντυπο υλικό, ιστοσελίδα, καταχωρήσεις, συμμετοχή σε συνέδρια, ημερίδες, εκθέσεις κλπ). Για την επίτευξη του σκοπού αυτού πρέπει να είναι διαθέσιμα σε όλους στοιχεία που αφορούν κατ' ελάχιστο σε:

- α. ημέρες, ώρες και τόπο διεξαγωγής των Αγορών Βιοκαλλιεργητών
- β. προϊόντα προς διάθεση και πιστοποιητικά
- γ. συμμετέχοντες βιοκαλλιεργητές
- δ. τιμές προϊόντων και παρατηρητήριο τιμών
- ε. ενημέρωση για τις δράσεις των Αγορών Βιοκαλλιεργητών και
- στ. ενημέρωση για τις δράσεις στον τομέα της βιολογικής γεωργίας

4.4.4 Διαχείριση απορριμμάτων και περιβαλλοντικά θέματα

Ο φορέας λειτουργίας μεριμνά για την υποδομή διαχείρισης των απορριμμάτων, την τήρηση των κανόνων καθαριότητας στην αγορά από τους συμμετέχοντες καθώς και φροντίζει να προλαμβάνεται η περιβαλλοντική ρύπανση όπως προβλέπεται από τα 4.2.3 και 4.2.4.

Για τη διασφάλιση των παραπάνω, είναι απαραίτητες, κατ' ελάχιστο, τουαλέτες και κατάλληλοι κάδοι ανακύκλωσης και απορριμμάτων.

Ο φορέας λειτουργίας φέρει την ευθύνη παράδοσης του χώρου της αγοράς καθαρό, όπως προβλέπεται από το 4.2.6.

4.4.5 Κοινωνική ευθύνη

Υποχρέωση του φορέα λειτουργίας καθώς και κάθε συμμετέχοντος βιοκαλλιεργητή είναι η διασφάλιση της εφαρμογής χορηγικού προγράμματος της αγοράς. Κάθε αγορά υποχρεούται να χορηγεί προϊόντα σε ένα κοινωφελές ίδρυμα για παιδιά ή ένα βρεφονηπιακό/ παιδικό σταθμό του Δήμου όπου λειτουργεί.

4.4.6 Υπηρεσίες

Οι Αγορές Βιοκαλλιεργητών αποτελούν τουριστικό προορισμό στις περιοχές όπου λειτουργούν και συμβάλλουν στην εξοικείωση των επισκεπτών με την βιολογική γεωργία και τα τοπικά προϊόντα.

Όσοι βιοκαλλιεργητές έχουν αναπτύξει αγροτουριστικές δραστηριότητες ή συμμετέχουν σε τοπικά ή περιφερειακά δίκτυα εναλλακτικών μορφών τουρισμού υποχρεούνται να ενημερώνουν σχετικά και να αναδεικνύουν τις σχετικές υπηρεσίες. Ο φορέας λειτουργίας υποστηρίζει τις παραπάνω δράσεις και μεριμνά για την επικοινωνία τους στο κοινωνικό σύνολο.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ –Λεπτομέρειες με τις σχετικές υπηρεσίες δίδονται στο Παράρτημα Ε.

4.4.7 Συνεχής Βελτίωση

Ο φορέας λειτουργίας πρέπει να αναλύει τα δεδομένα λειτουργίας, τα παράπονα, τις παρατηρήσεις ή και τις υποδείξεις των καταναλωτών για να αποδεικνύει την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς σύμφωνα με το παρόν πρότυπο και να αξιολογεί τις ευκαιρίες για βελτιώσεις ώστε να δύναται η αγορά να εξυπηρετεί καλύτερα τους καταναλωτές και τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.

Κατ' αυτόν τον τρόπο, η βελτίωση αποτελεί μία συνεχή δραστηριότητα. Η πληροφόρηση για την ικανοποίηση από τους καταναλωτές και από τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, τα αποτελέσματα ελέγχων ή επιθεωρήσεων και η ετήσια επανεξέταση των δεδομένων λειτουργίας μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για τον προσδιορισμό των ευκαιριών για βελτίωση.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ – Λεπτομέρειες σχετικά με τις αρχές συνεχούς βελτίωσης δίδονται στο Παράρτημα ΣΤ.

Παράρτημα Α

(Πληροφοριακό)

Έντυπο Παραπόνων

Το ακόλουθο έντυπο περιέχει τις κύριες πληροφορίες που μπορούν να βοηθήσουν έναν παραπονούμενο να παράσχει τα κύρια στοιχεία που απαιτούνται από τους αρμόδιους για την επαρκή διαχείριση των παραπόνων και προτάσεων για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στην αγορά.

1 Στοιχεία παραπονούμενου

Όνοματεπώνυμο ή Όργανισμός		Τηλέφωνο	
Ιδιότητα		Φαξ	
Διεύθυνση		Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο	
ΤΚ, Πόλη		Στοιχεία του προσώπου που ενεργεί εξ ονόματος του παραπονούμενου	
Χώρα		Πρόσωπο και στοιχεία για επικοινωνία	

2 Αγορά Βιοκαλλιεργητών

Αγορά	Δήμος/ Κοινότητα Δημοτικό Διαμέρισμα	Μέρα Λειτουργίας	Πρόβλημα που προέκυψε εφόσον υπάρχει Σημειώστε με χ, και περιγράψτε συνοπτικά	
1. Ποικιλία & Ποιότητα Προϊόντων	2. Τιμές	3. Υπηρεσίες συμμετεχόντων	4. Χωροθέτηση	5. Έργο Αρμόδιων Αρχών Έλεγχος – Εποπτεία
Σύντομη Περιγραφή				

3 Συμμετέχων Βιοκαλλιεργητής

Όνοματεπώνυμο		Αριθμός Πάγκου ή Αριθμός Μητρώου		Ημερομηνία
1 Πρόβλημα που προέκυψε			2 Σύντομη Περιγραφή	
Προϊόν		Υπηρεσία		
Ποιότητα		Εξυπηρέτηση		
Υγιεινή		Υγιεινή Καθαριότητα	/	
Πιστοποίηση		Άλλο		

Αιτούμενη αποκατάσταση προϊόντος?   Ναι .....   Όχι .....

Πρόταση για επίλυση του προβλήματος (σύντομη περιγραφή)

.....
 .....

Ο/Η Δηλ.....

Παράρτημα Β

(πληροφοριακό)

Απαιτήσεις για τη διάθεση προϊόντων

1. Μεταφορά προϊόντων προς και από την αγορά

Τα μεταφορικά μέσα (συμπεριλαμβανομένων οχημάτων και περιεκτών) πρέπει να είναι κατάλληλα για την μεταφορά κάθε είδους προϊόντος και να διευκολύνουν τον καθαρισμό και όπου απαιτείται την απολύμανσή τους.

Κατά την μεταφορά των προϊόντων θα πρέπει να λαμβάνονται τα ανά περίπτωση κατάλληλα προληπτικά μέτρα για την προστασία τους από περιβαλλοντικές συνθήκες και επιμολύνσεις που μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά την ασφάλεια και την ποιότητα, συμπεριλαμβανομένης της πρόβλεψης για αποφυγή επιμόλυνσης από μη βιολογικά προϊόντα.

Ειδικά για τα ευαλλοίωτα τρόφιμα, πρέπει να εξασφαλίζονται οι απαραίτητες θερμοκρασιακές συνθήκες μεταφοράς και διάθεσης.

Ιδιαίτερη προσοχή να δίδεται στην:

- α. εξασφάλιση συνθηκών του μεταφορικού μέσου ώστε να διατηρεί την μικροβιολογική ποιότητα των τροφίμων, όπου απαιτείται (ευαλλοίωτα)
- β. αποφυγή άμεσων (με επαφή), έμμεσων (εξ αποστάσεως) και διασταυρούμενων επιμολύνσεων που μπορεί να επηρεάσουν δυσμενώς την ασφάλεια των τροφίμων
- γ. εξασφάλιση κατάλληλων τοποθετήσεων για την αποφυγή υποβοήθησης ή καταστροφής των προϊόντων και τη μη επιμόλυνση από ανόμοια προϊόντα, όπου απαιτείται
- δ. εξασφάλιση κατάλληλης υλικοτεχνικής υποδομής και
- ε. αποφυγή ατμοσφαιρικής επιμόλυνσης που μπορεί να υποβαθμίσει την βιολογικότητα των προϊόντων.

Κατά την φόρτωση και εκφόρτωση θα πρέπει να:

- α. τηρούνται τα κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή υποβάθμισης τους, συμπεριλαμβανομένων επιμολύνσεων από ξενιστές και πρακτικών που οδηγούν σε υποβάθμιση ή καταστροφή τους και
- β. εξασφαλίζεται η μη παρακώλυση των συγκοινωνιών και η τήρηση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας.

2. Αποθήκευση προϊόντων στην αγορά

Τα προϊόντα πρέπει να αποθηκεύονται και να τοποθετούνται στον πάγκο ώστε να αποφεύγεται η υποβάθμισή τους και οι επιμολύνσεις που επηρεάζουν αρνητικά την ασφάλεια και την ποιότητά τους (συμπεριλαμβανομένης της βιολογικότητάς τους).

Η προστασία των προϊόντων από υποβαθμίσεις της ποιότητάς τους θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις απαιτήσεις για:

- α. διαχωρισμό των ειδών (αποφυγή διασταυρούμενης επιμόλυνσης)
- β. εξασφάλιση αερισμού και κατάλληλων συνθηκών θερμοκρασίας και υγρασίας, όπου απαιτείται
- γ. μη επαφή των ειδών με το εκθετήριο, όπου απαιτείται
- δ. προστατευτικά καλύμματα και μέτρα αποτροπής περιβαλλοντικών μολύνσεων
- ε. διατήρηση της καταλληλότητας και ακεραιότητας της συσκευασίας
- στ. αποφυγή επιμολύνσεων από το προσωπικό, πελάτες ή τρίτους και
- ζ. τοποθέτησης τροφίμων με τάξη, κατά συναφές είδος τροφίμου ανάλογα με την προέλευσή τους, την ύπαρξη συσκευασίας τους κατά τέτοιο τρόπο ώστε να αποφεύγεται η ανάμιξη και μεταξύ τους επαφή. Τα προϊόντα χωρίς 2η συσκευασία να αποθηκεύονται χωριστά από τα προϊόντα με 2η

συσκευασία, κατά τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται επαρκής αερισμός τους, και να αποφεύγεται η επαφή με μη τρόφιμα.

Ειδικότερα για τα προϊόντα ψύξης – κατάψυξης πρέπει να:

- α. διατηρούνται σε κατάλληλες θερμοϋγρασιακές συνθήκες
- β. παρακολουθούνται οι θερμοκρασίες με θερμόμετρα που διασφαλίζουν έγκυρα αποτελέσματα
- γ. παρακολουθείται ο χρόνος ζωής και να διακινούνται ανάλογα
- δ. μην υπερφορτώνεται το ψυγείο και η κατάψυξη
- ε. μην υπάρχουν προϊόντα με οσμές
- στ. μην τοποθετούνται εκτός ψυκτικού χώρου
- ζ. ελαχιστοποιείται ο χρόνος παραμονής κατά την έκθεση- μεταφορά- διανομή- παράδοση
- η. μην αφήνονται ανοιχτές οι πόρτες διατήρησης, όπου εφαρμόζεται,
- θ. τηρούνται οι απαιτήσεις για διατήρηση σε πάγο, και ο πάγος να είναι από πόσιμο νερό, οι περιέκτες να είναι μίας χρήσεως και από κατάλληλο υλικό για τρόφιμα και
- ι. μην αποψύχονται και επανακαταψύχονται.

Προϊόντα όπως όσπρια, ρύζι, δημητριακά, μπαχαρικά, αποξηραμένα φρούτα/ λαχανικά και ξηροί καρποί πρέπει να τοποθετούνται σε κατάλληλους, καθαρούς περιέκτες προστατευμένους από κάθε είδους ρύπανσης και δεν πρέπει να εκτίθενται σε συνθήκες υψηλής θερμοκρασίας, υγρασίας και ακτινβολίας. Τρόφιμα έτοιμα προς κατανάλωση (χωρίς ανάγκη πλυσίματος ή αποφλοιώσης, π.χ. βρώσιμες ελιές) τοποθετούνται σε κατάλληλους κλειστούς περιέκτες ή προστατεύονται για προστασία από επιμολύνσεις, ανάλογα με τη φύση του τροφίμου.

Ειδικά η προσφορά τροφίμων στον καταναλωτή να γίνεται με ειδικά για τον σκοπό προοριζόμενα μέσα (λαβίδες, γάντια κτλ.) λαμβάνοντας υπόψη τις πιθανότητες επιμόλυνσης, όπου απαιτείται.

Τα προϊόντα πρέπει να τοποθετούνται σε κατάλληλους ανά περίπτωση περιέκτες ώστε να αποφεύγεται ο υποβάθμιση της ποιότητάς τους, κατά την μεταφορά τους από τον καταναλωτή.

Τα συσκευασμένα προϊόντα πρέπει να επισημαίνονται κατάλληλα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Στα μη συσκευασμένα, για την επιτόπια συσκευασία προς μεταφορά πρέπει να χρησιμοποιούνται σακούλες που είναι είτε χάρτινες, είτε πολλαπλής χρήσεως, είτε βιοδιασπώμενες.

3. Υλικά συσκευασίας

Τα υλικά πρώτης συσκευασίας πρέπει να είναι κατάλληλα για την επαφή με τρόφιμα και να αποφεύγεται όποια επιμόλυνσή τους.

Τα υλικά 1ης συσκευασίας πρέπει να είναι κατάλληλα για επαφή με το σχετιζόμενο τρόφιμο, να είναι καθαρά (χωρίς βρωμιές ή άλλους φυσικούς κινδύνους), μιας χρήσης, λευκό ή χρωματισμένο με χρωστικές κατάλληλες για επαφή με τρόφιμα και αδιάβροχο, όταν απαιτείται. Δεν επιτρέπεται η χρήση εφημερίδων ή άλλου έντυπου υλικού, ανακυκλωμένου χαρτιού και περιεκτών άλλης χρήσης εκτός τροφίμων (πχ άδειοι περιέκτες μη τροφίμων). Προσοχή δίδεται για την αποφυγή θραυσμάτων από γυάλινους περιέκτες.

Ο χειρισμός των υλικών 1ης συσκευασίας σε επαφή με τρόφιμα (αποθήκευση, ετοιμασία για συσκευασία κτλ.) γίνεται έτσι ώστε να αποφεύγεται επιμόλυνση από το περιβάλλον, εξοπλισμό ή άνθρωπο.

Παράρτημα Γ

Υπόδειγμα βάσης δεδομένων φορέα λειτουργίας ως προς τους συμμετέχοντες βιοκαλλιεργητές

1. Στοιχεία Ταυτότητας Συμμετέχοντος Βιοκαλλιεργητή

Επώνυμο	Όνομα	Πατρώνυμο	Ημ/νία Γέννησης
ΑΔΤ	ΑΦΜ	ΑΜΑΕ	ΑΜ Αγορών Βιοκαλλιεργητών

2. Στοιχεία Επικοινωνίας

Διεύθυνση	Οδός	Αριθμός	Δήμος / Κοινότητα
Νομός	ΤΚ		
Τηλ. Σταθερό	Τηλ. Κινητό	Φαξ	email

3. Στοιχεία σχετικά με την βιολογική παραγωγή

α. Γενικά

ΟΕΠ	Κωδικός Πιστοποίησης

β. Πιστοποιητικό Προϊόντος

Αριθμός Πιστοποιητικού	Ημ/νία Έκδοσης	Ημ/νία Λήξης	
Προϊόν	Ποικιλία	Ποσότητα	Στάδιο

4. Δικαιολογητικά

α. Άδειας συμμετοχής

Αίτηση	Σύμβαση ΟΕΠ	Βεβαίωση από ΟΕΠ	Πρόγραμμα Καλλιέργειας
Εξουσιοδότηση προς ΟΕΠ *	Ασφάλιση	Φορολογική Δήλωση	Κωδικοί ΟΣΔΕ
Δήλωση εφαρμογής προτύπου ΕΛΟΤ 1428**			

β. Προσέλευσης

Άδεια συμμετοχής	Πιστοποιητικά Προϊόντος	Δελτία Αποστολής	Δελτίο Επιστροφής – Καταστροφής
Ατομική Προσέλευση	Ομαδική Προσέλευση	Αναπλήρωση	

* Υπόδειγμα εξουσιοδότησης του συμμετέχοντος προς τον ΟΕΠ για κοινοποίηση στοιχείων του συμμόρφωσης ή μη με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την βιολογική γεωργία

3 ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ

Ο – Η κάτωθι υπογεγραμμέν... .., του ..... με το υπ' αριθμόν ..... Δελτίο Αστυνομικής Ταυτότητας, εκδοθέν από το ..... στις ....., εξουσιοδοτώ τον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων ....., παρέχοντας προς αυτόν την ειδική πληρεξουσιότητα όπως κοινοποιεί στο Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Βιοκαλλιεργητών Λαϊκών Αγορών Αττικής κάθε στοιχείο σχετικό με τη συμμόρφωσή μου ή μη, ως προς την Εθνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία που διέπει τη βιολογική γεωργία.

Ημερομηνία

Ο – Η εξουσιοδοτ.... (Υπογραφή)

** Υπόδειγμα δήλωσης εφαρμογής του προτύπου ΕΛΟΤ 1428

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Προς .... (φορέας λειτουργίας)

Στοιχεία συμμετέχοντος (Όνοματεπώνυμο, ΑΔΤ)

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ.6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986 δηλώνω ότι εφαρμόζω το πρότυπο ΕΛΟΤ 1428 «Αγορές Βιοκαλλιεργητών» σε κάθε Αγορά Βιοκαλλιεργητών που διοργανώνει ο ... (φορέας λειτουργίας) και συμμετέχω.

Ημερομηνία ...

Ο – Η Δηλ... (Υπογραφή)

Παράρτημα Δ

Υπόδειγμα βάσης δεδομένων φορέα λειτουργίας ως προς την αγορά

Αγορά Βιοκαλλιεργητών :	
Περιοχή:	
Ημέρα:	
Ωράριο:	

Πεδία	Περιεχόμενο	Σχόλια
Συμμετέχοντες	Ονομαστικά, ή βάση Αριθμού Μητρώου Αδείας Αγορών Βιοκαλλιεργητών	
Αριθμός Συμμετεχόντων	λαμβάνεται υπόψη και η εποχικότητα	επικαιροποίηση σε μηνιαία βάση
Προϊόντα προς Διάθεση	Προϊόν, Ποικιλία, Ποσότητα	με βάση τα ισχύοντα πιστοποιητικά, επικαιροποίηση σε μηνιαία βάση
Συχνότητα κάθε προϊόντος	σε πόσους πάγκους διατίθεται κάθε προϊόν	
Τιμές Προϊόντων σε μηνιαία βάση		(Προαιρετικό)

Παράρτημα Ε

Αγροτουρισμός – Αγορές Βιοκαλλιεργητών

Το παρόν παράρτημα έχει σκοπό να διασαφηνίσει τη σχέση των Αγορών Βιοκαλλιεργητών με τον Αγροτουρισμό, προκειμένου να θέσει βάσεις για την αποτελεσματική προώθηση και ανάπτυξη αμφοτέρων, καθώς και των συνδεδεμένων αγροτουριστικών προϊόντων με τις αγορές.

Θεωρείται δεδομένη η διεθνής πρακτική σύμφωνα με την οποία ο αγροτουρισμός αποτελεί την παροχή υπηρεσιών αναψυχής, εκπαίδευσης και φιλοξενίας από γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Περαιτέρω αυτές οι υπηρεσίες είναι συνδεδεμένες με την αγροτική δραστηριότητα, ενώ μπορούν να παρέχονται εντός ή και εκτός της εκμετάλλευσης.

Ο αγροτουρισμός αποτελεί συνδυασμό υπηρεσιών, προϊόντων και δραστηριοτήτων που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με τα αγροτικά, κοινωνικά, πολιτισμικά και περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά της υπαίθρου.

Στις Αγορές Βιοκαλλιεργητών συμμετέχουν αποκλειστικά και μόνο βιοκαλλιεργητές, όπου έκαστος διαθέτει τα προϊόντα που παράγει στην εκμετάλλευσή του. Ο πάγκος του κάθε βιοκαλλιεργητή λειτουργεί σαν προέκταση της αγροτικής εκμετάλλευσης. Μέσα από την πώληση των αγροτικών προϊόντων προσφέρει ενημέρωση των καταναλωτών για τα ντόπια αγροτικά προϊόντα, είναι δυνατή η γευσιγνωσία, συμβάλλει στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των καταναλωτών, διαδίδει τις αρχές της βιολογικής γεωργίας και της υγιεινής διατροφής.

Επίσης οι Αγορές των Βιοκαλλιεργητών μπορούν να έχουν ως αντικείμενο και την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε θέματα περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, βιολογικής γεωργίας, εκτροφής ζώων, επίδειξης μεθόδων γεωργικής πρακτικής παλαιότερων χρόνων, σύγχρονων, αλλά και καινοτόμων γεωργικών εφαρμογών, φιλικών προς το περιβάλλον.

Παράλληλα, οι αγορές βιοκαλλιεργητών αποτελούν ένα δίκτυο αγροτικών επιχειρήσεων άμεσα συνδεδεμένων με τα αγροκτήματα όπου παράγονται τα προϊόντα. Έτσι λειτουργούν ως κόμβος πληροφόρησης και γνωριμίας των καταναλωτών με τα εγχώρια βιολογικά προϊόντα, τη βιολογική καλλιέργεια, την αγροτική ζωή, και την ελληνική ύπαιθρο εν γένει. Μπορούν επίσης να συμβάλλουν στην περαιτέρω ανάπτυξη του αγροτουρισμού στη χώρα μας, γεφυρώνοντας σε καθημερινή βάση την πόλη με την ύπαιθρο και την αγροτική ζωή. Οι αγορές στα αστικά κέντρα μπορούν να ικανοποιήσουν αυτό το έργο για μεγάλες ομάδες πληθυσμού, ενώ στις μικρές πόλεις της υπαίθρου μπορούν να αποτελέσουν επισκέψιμο σημείο αγροτουριστικών διαδρομών για την ανάδειξη της τοπικής γαστρονομίας, των τοπικών ποικιλιών και προϊόντων, του τοπικού πολιτισμού και του αγροτικού τρόπου ζωής.

Το παρόν πρότυπο που αφορά στη λειτουργία των Αγορών Βιοκαλλιεργητών, θέτοντας τις απαιτήσεις λειτουργίας για τους συμμετέχοντες, θέτει και τις βάσεις ώστε οι συμμετέχοντες να αρχίσουν να λειτουργούν και στο πλαίσιο του αγροτουρισμού, διευρύνοντας με αυτόν τον τρόπο το φάσμα των δραστηριοτήτων τους και προάγοντας την αειφόρο ανάπτυξη των περιοχών τους.

Παράρτημα ΣΤ

Αρχές συνεχούς βελτίωσης

Σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO 9000, ο σκοπός της συνεχούς βελτίωσης ενός συστήματος διαχείρισης της ποιότητας είναι η ενίσχυση της δυναμικότητας για την ικανοποίηση των πελατών και των άλλων ενδιαφερομένων μερών. Οι ενέργειες για βελτίωση περιλαμβάνουν :

- α) την ανάλυση και την αξιολόγηση της υπάρχουσας κατάστασης, με σκοπό την αναγνώριση των σημείων για βελτίωση
- β) τον καθορισμό των στόχων για βελτίωση
- γ) τη διερεύνηση πιθανών λύσεων για την επίτευξη των στόχων
- δ) την αξιολόγηση αυτών των λύσεων και την επιλογή της λύσης
- ε) την υλοποίηση της επιλεγμένης λύσης
- στ) τη μέτρηση, την επαλήθευση, την ανάλυση και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της εφαρμογής με σκοπό να προσδιορισθεί εάν επιτεύχθηκαν οι στόχοι και
- ζ) την καθιέρωση των αλλαγών ως στοιχείων καθημερινής λειτουργίας.

Τα αποτελέσματα ανασκοπούνται, κάθε φορά που είναι αναγκαίο, για τον προσδιορισμό περαιτέρω ευκαιριών για βελτίωση. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η βελτίωση αποτελεί μία συνεχή δραστηριότητα. Η πληροφόρηση για την ικανοποίηση από τους πελάτες και από τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, οι επιθεωρήσεις και η ανασκόπηση του συστήματος διαχείρισης της ποιότητας μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για τον προσδιορισμό ευκαιριών για βελτίωση.

Ο οργανισμός πρέπει να προσδιορίζει, να συλλέγει και να αναλύει κατάλληλα τα δεδομένα εισόδου, για να αποδεικνύει την καταλληλότητα και την αποτελεσματικότητα του συστήματος διαχείρισης της ποιότητας και για να αξιολογεί τις ευκαιρίες για βελτίωση της αποτελεσματικότητάς του. Η ανάλυση πρέπει να περιλαμβάνει τα δεδομένα που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της παρακολούθησης και της μέτρησης, καθώς και τα δεδομένα από άλλες σχετικές πηγές.

Η ανάλυση των δεδομένων εισόδου πρέπει να παρέχει πληροφορίες σχετικές με

- α) την ικανοποίηση των πελατών
- β) τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις για το προϊόν
- γ) τα χαρακτηριστικά και τις τάσεις των διεργασιών και των προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των ευκαιριών για προληπτικές ενέργειες και
- δ) τους προμηθευτές

Ο οργανισμός πρέπει να βελτιώνει συνεχώς την αποτελεσματικότητα του συστήματος διαχείρισης της ποιότητας, μέσω της πολιτικής για την ποιότητα, των στόχων ποιότητας, των αποτελεσμάτων της επιθεώρησης, της ανάλυσης των δεδομένων, των διορθωτικών και των προληπτικών ενεργειών και της ανασκόπησης από τη Διοίκηση.

Ο οργανισμός πρέπει να αναλαμβάνει ενέργειες για την εξάλειψη των αιτίων των μη συμμορφώσεων, ώστε να προλαμβάνεται η επανεμφάνισή τους. Οι διορθωτικές ενέργειες πρέπει να είναι ανάλογες με τις επιπτώσεις των αντίστοιχων μη συμμορφώσεων.

Πρέπει να καθιερωθεί μια τεκμηριωμένη διαδικασία, ώστε να καθορίζονται οι απαιτήσεις για

- α) την ανασκόπηση των μη συμμορφώσεων (συμπεριλαμβανομένων των παραπόνων των πελατών)
- β) τον προσδιορισμό των αιτίων των μη συμμορφώσεων
- γ) την αξιολόγηση της ανάγκης για ενέργειες, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι μη συμμορφώσεις δεν επαναλαμβάνονται
- δ) τον προσδιορισμό και την εφαρμογή των απαιτούμενων ενεργειών
- ε) τα αρχεία των αποτελεσμάτων των ενεργειών και
- στ) την ανασκόπηση της αποτελεσματικότητας των διορθωτικών ενεργειών που υλοποιούνται.

Ο οργανισμός πρέπει να προσδιορίζει τις ενέργειες για την εξάλειψη των αιτίων των πιθανών μη συμμορφώσεων, ώστε να προλαμβάνεται η εμφάνισή τους. Οι προληπτικές ενέργειες πρέπει να είναι ανάλογες με τις επιπτώσεις των πιθανών προβλημάτων.

Πρέπει να καθιερωθεί μια τεκμηριωμένη διαδικασία, ώστε να καθορίζονται οι απαιτήσεις για

- α) τον προσδιορισμό των πιθανών μη συμμορφώσεων και των αιτίων τους
- β) την αξιολόγηση της ανάγκης για ενέργειες, ώστε να προλαμβάνεται η εμφάνιση μη συμμορφώσεων
- γ) τον προσδιορισμό και την εφαρμογή των απαιτούμενων ενεργειών
- δ) τα αρχεία των αποτελεσμάτων των ενεργειών και
- ε) την ανασκόπηση της αποτελεσματικότητας των προληπτικών ενεργειών που υλοποιούνται.